

Rechtbank Midden-Nederland
Locatie Utrecht, Kort Geding
Postbus 16005
3500 DA UTRECHT

Uitsluitend per fax: 088-361 04 60

uw kenmerk	ons kenmerk	datum
504468 KG ZA 20-288	UT200186/05-002	3 juli 2020
inzake	bijlagen	e-mail
GGD-en / U- diagnostics	2	██████████@vandiepen.com

Edelachtbare vrouwe,

Met het oog op het kort geding in bovengenoemde zaak van hedenmiddag 15.00 uur, zend ik u bijgaand de volgende producties:

1. Nieuwsbrief LCDK d.d. 28 mei 2020, waarin de LCDK aangeeft dat zij de regie voeren op het verloop van de monsterstroom;
2. Een vervolgbrief d.d. 4 juni 2020 van de LCDK aan de GGD'en naar aanleiding van de reuring die ontstond n.a.v. de brief van 28 mei jl.

Deze brief zend ik eveneens aan de advocaten van eisers en de medegedaagden.

Met vriendelijke groet,

████████████████████
████████████████████
████████████████████

VANDIEPEN
VANDER KROEF

PRODUCTIE 1

Beste GGD'en, MML'en en pandemielabs,

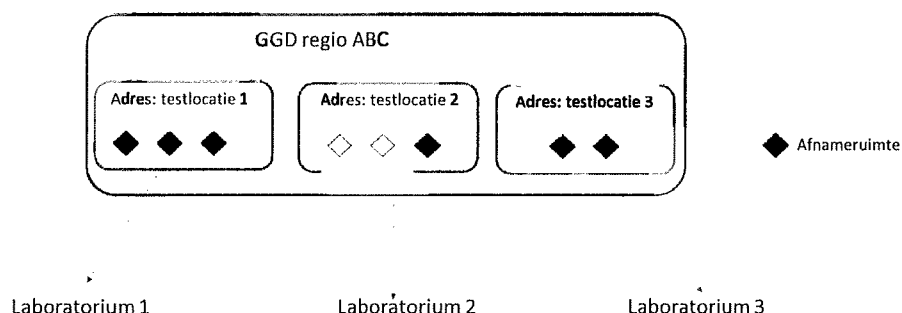
Waar in Nederland op dit moment nog alleen specifieke groepen zoals zorgpersoneel en leraren worden getest, is die mogelijkheid er op 1 juni voor iedereen met klachten. De verwachting is daarmee dat het aantal af te nemen tests de komende weken fors toe zal nemen. De afgelopen weken is vanuit allerlei gelederen gewerkt aan het vergroten van de totale moleculaire diagnostische testcapaciteit in Nederland, om aan deze vraag te voldoen. Binnen de diagnostische keten wordt een belangrijke onderverdeling gehanteerd. De doelgroepen die zorg-gerelateerd zijn – patiënten en zorgverleners – worden getest via de MML's. De teststromen van de rest van de samenleving, een groot aantal mensen dat via de GGD'en worden getest, loopt via de pandemielabs en MML's.

Om voorbereid te zijn op de toename in het aantal testafnames is het van belang om op optimale wijze gebruik te maken van de bestaande diagnostische ketens in Nederland. Omdat de toename naar verwachting fors zal zijn maken we op landelijk niveau afspraken om efficiënt alle capaciteit in de keten optimaal te benutten. In deze brief schetsen we de afspraken die we daarvoor met elkaar moeten maken. In de onderstaande alinea's wordt nader ingegaan op de situatie vanaf 1 juni 2020. In de eerste paragraaf wordt de relatie toegelicht tussen GGD, testlocaties, afnamepunten en laboratoria. In de tweede paragraaf wordt het stromenschema toegelicht en in de derde paragraaf staan afspraken over dit stromenschema beschreven. In de vierde paragraaf staan de logistieke afspraken tussen de GGD'en en laboratoria. De vijfde paragraaf bevat financiële informatie en de laatste paragraaf gaat in op de rol van het LCDK. Tot slot staan in de bijlage het stromenschema, de huidige laboratoria clusters en de contactinformatie van betrokken organisaties.

1. Relatie GGD, testlocatie, afnamepunt en laboratoria

Iedere regio kent zijn eigen dynamiek, waardoor de verwachte afnamevraag per GGD zal verschillen. De GGD'en hebben een infrastructuur opgebouwd om op grote schaal moleculaire testen af te kunnen nemen. Een GGD maakt gebruik van één of meerdere geografische testlocaties (bijvoorbeeld een voetbalstadion) om monsters af te nemen. Deze monsters worden afgenomen in een afnameruimte. Er kunnen meerdere afnameruimtes zijn in een testlocatie (denk aan een voetbalstadion met meerdere afnameruimtes). Uitgangspunt is dat iedere testlocatie is gekoppeld aan een laboratorium. Om te zorgen dat deze keten goed verloopt wordt bij de indeling van het stromenschema rekening gehouden met de verwachte afnamevraag bij de GGD en beschikbare capaciteit in het betreffende laboratorium.

In de praktijk zullen de GGD'en met meerdere testlocaties veelal met verschillende laboratoria te maken hebben. De GGD'en zullen dan met meerdere afnamepakketten gaan werken. Deze pakketten zijn op de fysieke locatie van testafname gescheiden¹. Zie afbeelding 1 voor een voorbeeld van een GGD met 3 testlocaties, met in totaal 8 afnamepunten.

Afbeelding 1. Relatie tussen GGD, testlocatie, afnameruimte en laboratorium

¹ In het uitzonderlijke geval dat een testlocatie dermate veel afnamepunten heeft – indien bijvoorbeeld de Amsterdam RAI wordt ingezet – kan de situatie zich voordoen dat alle monsterstromen uit deze testlocatie bij elkaar de maximale capaciteit van één laboratorium overschrijden. In dit geval worden meerdere laboratoria gekoppeld aan één testlocatie.

2. Stromenschema GGD testlocatie – laboratorium

In het onderstaande schema wordt de indeling weergegeven tussen testlocaties en laboratoria. Met behulp van slimme koppelingen tussen GGD'en en laboratoria wordt de totale testcapaciteit optimaal gebruikt en wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van voorraden met beperkte houdbaarheid.

Belangrijke uitgangspunten voor dit stromenschema zijn onder meer:

- De kritieke covid vraag (ziekenhuizen, zorginstellingen en huisartsen) wordt in de basis door de eigen MML's verwerkt (waar dat nu ook gebeurt)
- De niet-kritieke covid vraag wordt getest via de pandemielabs en MML's.

Om het stromenschema uit te werken is een capaciteitsmodel ontwikkeld. Dit model maakt gebruik van de volgende databronnen:

- Huidige en verwachte landelijke capaciteit laboratoria rekening houdend met beschikbaarheid machines, materiaal en personeel (o.b.v. cijfers opgehaald bij de laboratoria door het LCDK d.d. 25 mei 2020);
- Verwachte hoeveelheid afnames landelijk én per GGD (o.b.v. cijfers RIVM d.d. 20 april 2020)
- Aantal huidige en verwachte teststraten per GGD en verwachte capaciteit voor bron-en contactonderzoek (o.b.v. cijfers GGD 14 mei 2020).

In het stromenschema zijn de laboratoria opgenomen die een relatie hebben met een GGD en/of aangesloten zijn op CoronIT. Ook zijn laboratoria opgenomen waarbij de aansluiting op CoronIT op korte termijn gepland staat. We hebben daarnaast van verschillende andere laboratoria vernomen dat zij op korte termijn willen werken met CoronIT. Wij moedigen aansluiting op CoronIT aan; dit geldt ook voor laboratoria zonder overeenkomst met een GGD. Hiervoor volgt spoedig een planning. Heeft u interesse, meldt u zich dan aan via info@lcdk.nl.

Na het stromenschema wordt een nadere toelichting op de inrichting gegeven en de afspraken hieromtrent. Indien er ernstige bezwaren zijn ten aanzien van het stromenschema vernemen we dit graag. Ook dit kan via bovengenoemd e-mail adres.

[zie bijlage voor tabel met stromenschema]

Op korte termijn wordt het stromenschema verder uitgebreid; specifieke testlocaties worden dan gekoppeld aan een (pandemie)laboratorium.

3. Naleven stromenschema

Per 1 juni is het stromenschema van kracht. Het stromenschema heeft als uitgangspunt dat de beschikbare capaciteit in het Nederlandse diagnostische landschap optimaal wordt gebruikt. Dit overzicht is vanuit het LCDK centraal opgesteld en houdt rekening met de voor Nederland optimale oplossing. Hierbij geldt:

- Het is expliciet niet de bedoeling om als GGD (decentraal) van het stromenschema afwijkende afspraken te maken met andere laboratoria over monsterstromen. Juist wanneer er nog hard wordt gebouwd om de landelijke testcapaciteit de komende maanden verder te vergroten is het zaak om dit centraal zo efficiënt mogelijk in te richten, en op basis van integraliteit te monitoren.
- Mede gelet op de door het kabinet ingezette versoepeling van Corona-maatregelen kunnen regionaal grote verschillen ontstaan. Hierdoor kan het zijn dat het huidige stromenschema alsnog leidt tot een te grote stroom testen van een of enkele laboratoria. Alle betreffende laboratoria zijn ingedeeld in clusters. Het verleggen van stromen vindt plaats binnen het eigen cluster en in overleg met het LCDK. Van belang is om dit vooraf goed met alle betrokken partijen af te stemmen: betrokken laboratoria, betrokken GGD en LCDK. Als stroomverlegging binnen het eigen cluster geen optie is, zal er samen met LCDK gezocht worden naar alternatieven in andere clusters.

4. Logistieke afspraken

Alle GGD'en krijgen met meerdere laboratoria te maken, en meerdere laboratoria krijgen met verschillende GGD'en te maken. Hier moeten goede afspraken aan ten grondslag liggen, waarbij de volgende richtlijn geldt:

- De GGD kent een regiefunctie en is eerste aanspreekpunt. Het initiatief ligt bij de GGD om contact te leggen met betreffende laboratoria uit het stromenschema. In de bijlage zijn de contactgegevens opgenomen van betreffende contactpersonen bij GGD en laboratoria. Omdat een GGD meerdere testlocaties kan hebben maakt de GGD intern afspraken over wie er belt met het betreffende lab. Het is aan de GGD om dit testlocatie-overstijgend bij één persoon te leggen, of één persoon per testlocatie aan te wijzen.

Wanneer de GGD contact opneemt met het gekoppelde laboratorium worden samen praktische afspraken gemaakt, waarbij de volgende logistieke uitgangspunten gelden:

- GGD'en zijn – conform de huidige situatie in veel gevallen – verantwoordelijk voor het bestellen van afnamematerialen via inkoopportaal QRS/OneMed. Dit gaat specifiek om GLY-medium, keelwabs en nasopharynx swabs. Hier is ruimte voor specifieke afspraken tussen laboratorium en GGD. Mogelijk hebben niet alle GGD'en ervaring met het inkoopproces. Voor vragen hierover kan contact opgenomen worden met dit portaal via corona@qrs.nl. Let erop dat binnen één GGD verschillende materialen nodig zouden kunnen zijn omdat binnen één GGD regio met meerdere laboratoria gewerkt kan worden.
- MML's en pandemielabs WUR en GD zijn verantwoordelijk voor het aanleveren van de juiste CoronIT barcode etiketten bij de GGD. Het aanbrengen van de etiketten op de buizen wordt uitgevoerd door de GGD. Na het aanbrengen van een etiket is de buis gekoppeld aan één specifiek laboratorium.
- Voor pandemielabs HPV en Sanquin geldt dat zij integrale afnamepakketten verzorgen. Dit betekent dat de betreffende testlocaties die gekoppeld zijn aan HPV en Sanquin geen afnamematerialen hoeven te bestellen via inkoopportaal QRS/OneMed. Hierbij geldt dat GGD'en rechtstreeks contact opnemen met de pandemielabs voor de bestelprocedure van de integrale afnamepakketten (indien bijv. een tekort dreigt te ontstaan).
- Het vervoer van de monsters van de testlocatie naar het laboratorium is de verantwoordelijkheid van het laboratorium.

5. Financiële afwikkeling

Het RIVM heeft op 22 mei de GGD'en geïnformeerd over de financiële afwikkeling. Hierin staat dat het uitgangspunt is dat de regie voor het testen bij de GGD in de regio ligt. Hieruit volgt ook dat de GGD een centrale rol heeft in de financiële afhandeling. De financiering van Covid-19 testen vindt plaats in aansluiting op de beleids- en uitvoeringsovereenkomst inzake de uitvoering voor gezamenlijke rekening van diagnostiek in de algemene infectieziektebestrijding van het RIVM en de GGD'en. Hieruit volgt dat:

- de vergoeding² erin voorziet dat de kosten van de testen niet ten laste komen van het eigen risico van de betrokkene;
- de vergoeding alleen geldt voor testen van specifieke doelgroepen die vallen onder de LCI-richtlijnen
- de GGD (prijs)afspraken maakt met de uitvoerende labs (incl. BVO en pandemielabs). Deze labs kunnen buiten het adherentiegebied van de GGD vallen;
- testen via een voorziening (bijvoorbeeld een teststraat) bij de GGD of in opdracht van de GGD bij een externe aanbieder voor vergoeding in aanmerking komen;
- alléén de GGD'en de kosten voor Covid-19 testen kunnen declareren bij het RIVM. Let op: zorginstellingen (buiten ziekenhuizen) en huisartsen (of samenwerkingsverbanden hiervan) die zelf testen hebben afgenomen en hebben laten analyseren dienen hierover afspraken te maken met de GGD waaronder zij vallen. Betreffende GGD declareert vervolgens deze testen bij het RIVM en vergoedt vervolgens deze zorgverleners;
- ook voor het testen van personeel van zorginstellingen (buiten de ziekenhuizen) geldt dat de financiering van de laboratoriumkosten via de GGD loopt. Hierover zullen afspraken gemaakt moeten worden met de regionale GGD.
- facturen van laboratoria en/of andere instellingen met betrekking tot de COVID-19 testen worden in de eigen administratie van de GGD vastgelegd, gecontroleerd en verwerkt volgens de eigen interne procedure.

² NB: op korte termijn zal een nieuw tarief worden vastgesteld en bekendgemaakt welke ingaat per 1 juni.

Alle facturen van laboratorium kosten betreffende de onder regie van de GGD aangevraagde Covid-19 PCR diagnostiek worden door de GGD rechtstreeks aan de laboratorium/zorginstelling betaald. Nadere afspraken hierover zullen tussen GGD (GGD GHOR) en MML gemaakt gaan worden. De GGD dient haar declaratie in bij het RIVM, conform de procedure beschreven in betreffende brief.

6. Rol LCDK

Het LCDK heeft in opdracht van de regierol om binnen de diagnostische keten te sturen op optimaal gebruik van beschikbare capaciteit t.b.v. de uitvoering van het testbeleid. Uiteraard kan LCDK deze taak uitsluitend uitvoeren in nauwe samenwerking met ketenpartners de GGD'en, pandemielabs en MML's. Op frequente basis vindt in de komende periode overleg plaats om de teststromen te monitoren en daar waar nodig bij te sturen.

Daar waar ontwikkelingen plaatsvinden die in potentie kunnen leiden tot verschuiving van stromen is het relevant om LCDK hier zo vroeg mogelijk bij te betrekken. Voorbeelden van ontwikkelingen zijn:

- De opening van een nieuwe testlocatie/afnamepunt bij een GGD: het is relevant om nieuwe afnamecapaciteit op te nemen in het integrale capaciteitsoverzicht, en dient de nieuwe testlocatie / het nieuwe afnamepunt verbonden te worden aan een laboratorium. Het openen van een extra testlocatie / afnamepunt wordt doorgegeven aan CoronIT, zodat dit aangepast kan worden in CoronIT zelf. Voorts neemt CoronIT contact op met het LCDK.
- Een verwacht tekort aan afnamematerialen door toenemende vraag en/of uitblijvende levering van materialen; dit wordt gesignaleerd door de betreffende GGD. Indien nodig zou een testlocatie tijdelijk afgesloten kunnen worden waardoor een verandering in monsterstromen ontstaat;
- (pandemie)Laboratoria signaleren een onverwachte toename in diagnostiek (regulier of covid) waardoor de potentiële afnamecapaciteit van gekoppelde teststraten afneemt;
- Een verwachte overloop bij een laboratorium; indien nodig dient een monsterstroom (tijdelijk) naar een ander laboratorium te worden geleid. Dit kan zowel door GGD als laboratorium gesignaleerd worden.

Voor vragen of opmerkingen die in potentie effect hebben op het eventueel verleggen van monsterstromen is het LCDK te bereiken via het e-mail adres info@lcdk.nl.

Met vriendelijke groet

LCDK

VAN DIEPEN
VAN DER KROEF

PRODUCTIE 2

Beste GGD'en, MML's en Pandemielabs,

Toen we vorige week de brief naar u stuurden met daarin het stromenschema, realiseerden we ons dat dit een laat moment was. Het gaf u weinig mogelijkheden om nog te reageren, laat staan de gemaakte keuzes verder met ons af te stemmen. We beseffen terdege dat dit qua timing niet de schoonheidsprijs verdient. Daarom lichten we graag nog toe waarom deze brief pas toen gereed was. De late oplevering van het stromenschema had te maken met de beschikbaarheid van actuele cijfers en gegevens van zowel de laboratoria als GGD'en in de modellen die we hanteren.

We realiseren ons heel goed dat het uitvoeren van dit stromenschema niet van de ene op de andere dag gerealiseerd is. Het vraagt van u en van uw collega's om zaken anders te doen dan u gewend bent en om contact op te bouwen met nieuwe partners in de diagnostische keten. Wij zijn ervan overtuigd dat u daartoe prima in staat bent, zeker vanuit het besef dat we samen de coronacrisis aanpakken en samen daarin ook de juiste stappen zetten om die crisis te bezweren. We hebben tot nu toe gemerkt dat de bereidwilligheid groot is om hiervoor ongebruikelijke wegen te bewandelen. Daarvoor zijn we u en uw collega's dankbaar.

Dat laat onverlet dat we de komende weken en maanden hoogstwaarschijnlijk nog wel een aantal keren een beroep zullen doen op uw flexibiliteit en welwillendheid. Bij de toewijzingen in het stromenschema zijn wij uitgegaan van de verwachte testvraag per GGD/testlocatie en de testcapaciteit per laboratorium. Verder hebben wij geprobeerd zo veel mogelijk rekening te houden met bestaande relaties tussen GGD'en en laboratoria. Per 1 juni is dit schema van kracht. Het stromenschema heeft als uitgangspunt dat de beschikbare capaciteit in de diagnostische keten optimaal wordt gebruikt. We realiseren ons dat de uitkomst van het schema voor u niet altijd de oplossing biedt die u mogelijk zelf had gekozen. Mede daarom leggen we u graag uit wat de basis is geweest waarop we dit complexe schema hebben gebouwd.

Bij de verdeling van de stromen hebben wij met de volgende zaken rekening gehouden:

- 150.000 HPV-kits verlopen eind juli, deze willen we zoveel mogelijk nog gebruiken
- We willen inzet van schaarse materialen voorkomen. Deze zijn nodig voor:
 - reguliere diagnostiek
 - kritieke COVID-19 diagnostiek, d.w.z. voor patiënten van huisarts of zorginstelling
 - toename COVID-19 diagnostiek in ziekenhuizen, zoals voor preoperatieve screening
- Bij verder aantrekken van de vraag is alle capaciteit nodig:
 - in de zomer maximaal 30.000 testen per dag
 - in het najaar 70.000 testen per dag

De komende periode overleggen we regelmatig met zowel de GGD'en als de laboratoria en zullen we de teststromen monitoren en daar waar nodig bijsturen. De grote vraag in het najaar overtreft op dit moment de totale testcapaciteit die we in Nederland beschikbaar hebben. De schaarste in testmaterialen zal dit jaar niet opgelost worden. We werken hard aan het genereren van meer capaciteit, maar het mag duidelijk zijn dat we iedereen nodig hebben om gezamenlijk deze uitdaging het hoofd te kunnen bieden. Voor het optimaal gebruik van testcapaciteit zullen we soms ook combinaties tussen GGD en laboratorium moeten maken die niet direct voor de hand liggen. We zullen in de komende periode soms ook al stromen verleggen om de beschikbare testcapaciteit optimaal te gebruiken en om kostbare materialen te sparen. Dat kan ertoe leiden dat we teststromen verleggen, terwijl dat voor de lokale capaciteit onnodig is. Wij hopen daarvoor op uw begrip en medewerking.

Belangrijk is om het LCDK zo vroeg mogelijk te betrekken wanneer er ontwikkelingen plaatsvinden die kunnen leiden tot verschuiving van de stromen. Mochten er van uw kant zaken zijn die beslist de aandacht verdienen, laat ons dat dan gerust weten via info@lcdk.nl.

Voor nu bedankt voor uw grote inzet en medewerking. Samen zetten we de schouders eronder om Nederland corona-bestendig te maken.

Met vriendelijke groet,

 LCDK